

Accountantsonderzoeksprotocol naleving cao t.b.v. certificering Stichting Normering Flexwonen

Inhoudsopgave

1	Uitgangspunten	1
1.1	Doelstelling en inkadering onderzoeksprotocol	1
1.1.1	Doelstelling	1
1.1.2	Definities en begrippen	1
1.1.3	Procedures en termijnen	1
2	Onderzoeksaanpak	2
2.1.1	Doelstelling en reikwijdte onderzoek	2
2.1.2	Relevante wet- en regelgeving	3
2.1.3	Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	3
3	Accountantsproducten	4
3.1.1	Opgave van de uitkomsten nalevingsonderzoek cao certificering SNF	4
3.1.2	Assurance-rapport	4
4	Bijlage 1: voorbeeld opgave uitkomsten nalevingsonderzoek	5
5	Bijlage 2: voorbeeldtekst assurance-rapport	5

1 **Uitgangspunten**

1.1 **Doelstelling en inkadering onderzoeksprotocol**

1.1.1 **Doelstelling**

De Stichting Normering Flexwonen (hierna: SNF) beheert een register van gecertificeerde ondernemingen op basis van de normen zoals vastgelegd in het SNF-schema voor huisvesting van arbeidsmigranten.

SNF heeft in artikel 7 lid 4 “indiening aanvraag” van het Reglement registratie van SNF en in paragraaf 6 van het SNF-schema bepaald dat agrarische ondernemingen die eigen werknemers huisvesten bij de aanvraag de “eigen verklaring naleving cao” indienen en een assurance-rapport overleggen, waaruit blijkt dat de van toepassing zijnde cao wordt nageleefd.

Dit geldt ook voor andere sectoren waar geen afspraken zijn gemaakt over controle op naleving cao en waarvan SNF heeft bepaald dat het onderwerp ‘goed werkgeverschap’ (paragraaf 6 van het SNF-schema) moet worden aangetoond met de genoemde eigen verklaring en assurance-rapport.

Dit onderzoeksprotocol heeft als doel het geven van aanwijzingen omtrent de reikwijdte en diepgang van het onderzoek aan de accountant, belast met het onderzoek van de naleving door de onderneming van de cao dan wel de wettelijke bepalingen betreffende minimumloon, minimumvakantiebijslag en minimum vakantieaanspraak.

1.1.2 **Definities en begrippen**

Accountant	Een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek aan wie de onderneming de opdracht heeft toegekend de naleving van de cao te onderzoeken
Assurance-rapport	Een schriftelijke mededeling van een accountant met een duidelijke formulering van de conclusie over het onderzoeksobject
Bestuur	Het bestuur van Stichting Normering Flexwonen
Onderneming	Een onderneming, die een aanvraag wenst in te dienen om opgenomen te worden in het register van Stichting Normering Flexwonen
Onderzoeksobject	De relevante onderdelen van de salarisadministratie van onderneming, die onderzocht dienen te worden
Reglement SNF	Reglement Registratie Stichting Normering Flexwonen Stichting Normering Flexwonen, gevestigd te Tilburg

1.1.3 **Procedures en termijnen**

De onderneming is zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de voorwaarden, die in artikel 7 van het Reglement voor indienen van de aanvraag.

SNF heeft in de artikelen 7 en 8 van het Reglement de procedure rondom het indienen van de aanvraag en de toelatingsvoorwaarden. Het Reglement is beschikbaar op de website van SNF (www.normeringflexwonen.nl).

2 Onderzoeksaanpak

2.1.1 Doelstelling en reikwijdte onderzoek

Het onderzoek van de naleving door de onderneming van de cao dan wel de wettelijke bepalingen betreffende minimumloon, minimumvakantiebijslag en minimum vakantieaanspraak wordt uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen in Controle Standaard 3000D Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie (directe-opdrachten).

Zonder de geformuleerde voorschriften in de eerste alinea in te perken, zijn voor het onderzoek van de naleving door de onderneming van de cao dan wel de wettelijke bepalingen betreffende minimumloon, minimumvakantiebijslag en minimum vakantieaanspraak de volgende aandachtspunten van belang:

1. De onderzoeksperiode omvat ten minste 12 maanden voorafgaande aan het moment van uitvoeren van het onderzoek;
2. Tijdens het nalevingsonderzoek wordt onderzocht of de onderneming de volgende bepalingen van de cao dan wel van de wettelijke bepalingen naleeft:
 - a. Het basisuurloon van de in het onderzoek betrokken werknemers;
 - b. De uitbetaalde vakantiebijslag van de in het onderzoek betrokken werknemers;
 - c. De toekenning van de vakantiedagen van de in het onderzoek betrokken werknemers;
 - d. De afdrachten van loonheffing en premies sociale lasten;
 - e. De aanmelding voor de zorgverzekering;
 - f. De uitbetaling van de toeslag overwerk.
3. Er is sprake van een afwijking, indien naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat:
 - a. het basisuurloon volgens de salarisstrook van de in het onderzoek betrokken werknemers lager is dan het voorgeschreven basisuurloon conform de cao. Indien geen cao van toepassing is, dan is sprake van een afwijking van het basisuurloon als het basisuurloon volgens de salarisstrook lager is dan het geldende wettelijk minimumloon;
 - b. de uitbetaalde vakantiebijslag volgens de salarisstrook van de in het onderzoek betrokken werknemers lager is dan de voorgeschreven vakantiebijslag conform de cao. Indien geen cao van toepassing is, dan is sprake van een afwijking van de vakantiebijslag als de vakantiebijslag volgens de salarisstrook lager is dan de geldende wettelijke vakantiebijslag;
 - c. de toegekende vakantiedagen van de in het onderzoek betrokken werknemers lager zijn dan de voorgeschreven vakantiedagen conform de cao. Indien geen cao van toepassing is, dan is sprake van een afwijking van de toegekende vakantiedagen als de vakantiedagen van de in het onderzoek betrokken werknemers lager is dan de geldende wettelijke toekenning van vakantiedagen;
 - d. de daadwerkelijk aan de Belastingdienst afgedragen loonheffing en premie sociale lasten volgens de bankafschriften van de in het onderzoek betrokken maanden lager zijn dan de afdrachten loonheffing en premie sociale lasten, zoals die blijken uit de salarisadministratie;
 - e. volgens de salarisstrook sprake is van een inhouding voor de zorgverzekering, maar dat de in het onderzoek betrokken werknemers niet vermeld staan op de polis voor de zorgverzekering dan wel op de (bijlagen bij) de facturen van de verzekeringsmaatschappij, waarbij de onderneming ten behoeve van de werknemers een zorgverzekering heeft afgesloten.

- f. het percentage voor de toeslag overwerk volgens de salarisstrook van de in het onderzoek betrokken werknemers lager is dan het voorgeschreven percentage voor de toeslag overwerk conform de cao.
Daarnaast is voor de toeslag overwerk sprake van een afwijking, indien het aantal gewerkte uren in een loonperiode hoger is dan de normwerktijd per loonperiode en er volgens de salarisstrook geen sprake is van een vergoeding voor overwerk.
4. Afwijkingen van de bepalingen van de van toepassing zijnde cao dan de bepalingen worden in absolute zin opgevat. Dit betekent dat vergoedingen boven cao respectievelijk de wettelijke bepalingen niet aangemerkt mogen worden als compensatie voor de onderzochte onderdelen van de cao respectievelijk de wettelijke bepalingen, waarbij de vergoeding lager is dan de voor deze onderdelen geldende vergoedingen.
5. SNF hecht er veel waarde aan dat de ondernemingen in het kader van hoor en wederhoor een toelichting kunnen geven op de constatering naar aanleiding van het onderzoek.

2.1.2 Relevante wet- en regelgeving

Voor het onderzoeken van de naleving cao dan wel de wettelijke bepalingen volgens dit onderzoeksprotocol zijn de volgende wet- en regelgeving van belang:

1. De cao, die door de onderneming wordt gevolgd op basis van vermelding in arbeidsovereenkomsten respectievelijk op basis van de aanmelding bij het met de cao corresponderende bedrijfstakpensioenfonds;
2. De Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, indien geen sprake is van een van toepassing zijnde cao;
3. Artikel 634, Titel 10 "Arbeidsovereenkomst" van Boek 7 Burgerlijk Wetboek.

2.1.3 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Voor de opgave van de uitkomsten nalevingsonderzoek cao ten behoeve van certificering SNF geldt dat het onderzoek zodanig behoort te worden ingepland en uitgevoerd dat een beperkte mate van zekerheid wordt verkregen dat de onderneming de van toepassing zijnde cao dan wel de wettelijke bepalingen betreffende minimumloon, minimumvakantiebijslag en minimum vakantieaanspraak naleeft. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moeten worden, wordt een betrouwbaarheid van 90% gehanteerd.

Een conclusie vormen over de materialiteit van geïdentificeerde verschillen die als gevolg van de uitgevoerde werkzaamheden zijn ontdekt, vereist professionele oordeelsvorming. Indien uit het onderzoek blijkt dat niet alle onderzochte bepalingen worden nageleefd, dan is professionele oordeelsvorming noodzakelijk om te kunnen concluderen of de onderneming de van toepassing zijnde cao dan wel de wettelijke bepalingen als geheel heeft nageleefd. De accountant kan zowel de significantie van de bepaling die de onderneming niet heeft nageleefd in overweging nemen als de relatie van die bepaling met resterende bepaling van de cao dan wel de wettelijke bepalingen.

3 Accountantsproducten

3.1.1 Opgave van de uitkomsten nalevingsonderzoek cao certificering SNF

Voor de rapportage van de uitkomsten wordt verwezen naar het rapportagemodel dat als bijlage bij dit Accountantsonderzoeksprotocol is gevoegd.

Toelichting invulling opgave uitkomsten nalevingsonderzoek cao t.b.v. certificering SNF:

Algemene gegevens:

1. De algemene gegevens spreken voor zich. Het aantal medewerkers in dienst volgens de personeelslijst betreft het aantal medewerkers op het moment van uitvoeren van het onderzoek. Indien daar aanleiding toe is, dan kan bij het onderdeel "opmerkingen" een nadere toelichting worden opgenomen

Gegevens nalevingsonderzoek:

1. Van belang is om de van toepassing zijnde cao te vermelden, omdat deze cao de norm is voor de uitvoering van het nalevingsonderzoek. Indien geen cao van toepassing is en de wettelijke bepalingen als norm zijn gehanteerd, dan dient dit bij dit onderdeel vermeld te worden;
2. Het aantal geselecteerde medewerkers betreft de onderzoekspopulatie die de accountant heeft bepaald op basis van zijn professionele oordeelsvorming.

Uitkomsten van het nalevingsonderzoek

1. In dit onderdeel worden de uitkomsten van het onderzoek vermeld, waarbij wordt aangegeven:
 - a. Het artikelnummer van de betreffende cao, waarin de bepalingen zijn opgenomen van de te onderzoeken onderdelen basisuurloon, vakantiedagen, vakantiegeld en toeslag overwerk;
 - b. De uitkomst met betrekking tot de naleving van het betreffende artikel in de vorm van het aantal aangetroffen afwijkingen;
 - c. Het aantal werknemers, dat voor het betreffende artikel zijn onderzocht. Voor de bepalingen met betrekking tot basisuurloon, vakantiedagen en vakantiegeld geldt dat het aantal onderzochte werknemers gelijk zou moeten zijn aan het aantal geselecteerde werknemers bij het onderdeel "Gegevens nalevingsonderzoek", omdat bij iedere werknemer van deze bepalingen sprake zou moeten zijn

Opmerkingen

1. Bij dit onderdeel dient per artikel een toelichting worden gegeven over de aard, omvang en oorzaak van eventuele afwijkingen.

Reactie onderzochte onderneming

1. Dit onderdeel bevat de reactie van de onderzochte onderneming, die gegeven is in het kader van de toepassing van hoor en wederhoor.
2. Indien de onderzochte onderneming geen gebruik maakt van hoor en wederhoor, dan wordt dat hier vermeld.

3.1.2 Assurance-rapport

De accountant legt de uitkomsten van het onderzoek vast in een assurance-rapport. Verwezen wordt naar de voorbeeldtekst bij dit Accountantsonderzoeksprotocol is gevoegd.

4 **Bijlage 1: voorbeeld opgave uitkomsten nalevingsonderzoek**

Zie volgende pagina.

Opgave uitkomsten nalevingsonderzoek cao t.b.v. certificering SNF

Algemene gegevens	
Juridische naam	
Adres	
Postcode	
Woonplaats	
Registratienummer Kamer van Koophandel	
SBI-code(s) onderneming	
Aantal medewerkers in dienst volgens personeelslijst	

Gegevens nalevingsonderzoek	
Datum onderzoek	
Onderzoeksperiode	
Onderzochte cao	
Contactpersoon onderneming	
Aantal geselecteerde medewerkers	

Uitkomsten van het nalevingsonderzoek		
Artikel	Uitkomst van het onderzoek	Aantal onderzocht
Artikel met betrekking tot basisuurloon	er is/zijn afwijking(en) aangetroffen	
Artikel met betrekking tot vakantiedagen	er is/zijn afwijking(en) aangetroffen	
Artikel met betrekking tot vakantiebijslag	er zijn geen afwijkingen aangetroffen	
Artikel met betrekking tot toeslag overwerk	er zijn geen afwijkingen aangetroffen	
Afdrachten loonheffingen		
Aanmelding zorgverzekering		

Opmerkingen
De bevindingen zijn besproken met de onderzochte onderneming dan wel diens vertegenwoordiging. Bij artikel:

Reactie onderzochte onderneming

5 Bijlage 2 voorbeeldtekst assurance-rapport

Zie volgende pagina.

Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant over de opgave uitkomsten nalevingsonderzoek cao certificering SNF

Aan: Opdrachtgever en/of toezichthoudend orgaan

Onze conclusie

Wij hebben de opgave van de uitkomsten nalevingsonderzoek cao ten behoeve van certificering SNF van [de entiteit] te [vestigingsplaats] ten behoeve van de inschrijving in het register van Stichting Normering Flexwonen en het verkrijgen van het SNF-keurmerk, als bedoeld in artikel 7 lid 4 van het "Reglement registratie" van Stichting Normering Flexwonen onderzocht.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen assurance-informatie met betrekking tot de opgave van de uitkomsten nalevingsonderzoek cao ten behoeve van certificering SNF is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten constateren dat [de entiteit], de [van toepassing zijnde cao*], de afdrachten loonheffingen en de aanmelding in het kader van de zorgverzekering, in alle van materieel belang zijnde opzichten, in overeenstemming met de bepalingen uit het Accountants-onderzoeksprotocol naleving cao t.b.v. certificering van Stichting Normering Flexwonen niet heeft nageleefd.

De basis van onze conclusie

Wij hebben onze assurance-opdracht met betrekking tot de opgave van de uitkomsten nalevingsonderzoek cao ten behoeve van certificering SNF verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Accountantsonderzoeksprotocol naleving cao t.b.v. certificering Stichting Normering Flexwonen en de Nederlandse Standaard 3000D 'Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie (directe-opdrachten)'.

Deze assurance-opdracht is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. De werkzaamheden die in het kader van een assurance-opdracht met beperkte mate van zekerheid zijn uitgevoerd, zijn verschillend in aard en timing en geringer van omvang dan voor opdrachten tot het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. Daardoor ligt het niveau van zekerheid dat verkregen is bij een opdracht met een beperkte mate van zekerheid aanzienlijk lager dan wanneer een opdracht met een redelijke mate van zekerheid was uitgevoerd.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht betreffende de opgave'.

Wij zijn onafhankelijk van [de entiteit] zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De opgave van de uitkomsten nalevingsonderzoek cao ten behoeve van certificering is opgesteld voor Stichting Normering Flexwonen met als doel [de entiteit] in staat te stellen te voldoen aan de voorwaarden voor de certificering van Stichting Normering Flexwonen. Hierdoor is de opgave van de uitkomsten nalevingsonderzoek cao ten behoeve van certificering SNF mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. De opgave met ons assurance-rapport is derhalve uitsluitend bestemd voor [de entiteit] en Stichting Normering Flexwonen en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de opgave

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opstellen van de opgave in overeenstemming met de vereisten zoals opgenomen in het Accountantsonderzoeksprotocol naleving cao t.b.v. certificering Stichting Normering Flexwonen naleven en het naleven van de bepalingen van de [van toepassing zijnde cao*] en de volledige aangifte en afdracht van de wettelijk voorgeschreven loonheffingen.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de opgave mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht betreffende de opgave

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een assurance-opdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven conclusie.

Onze assurance-opdracht is uitgevoerd met een beperkte mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze assurance-opdracht niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Wij passen de 'Nadere voorschriften accountantskantoren ter zake van assurance-opdrachten (RA/AA)' toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsbeheersing inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, accountantsstandaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de beslissingen die gebruikers op basis van deze opgave nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze assurance-werkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze assurance-opdracht professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 3000D en het Accountantsonderzoeksprotocol naleving cao t.b.v. certificering Stichting Normering Flexwonen.

Onze assurance-opdracht bestond onder andere uit:

- het verkrijgen van kennis omtrent de totstandkoming van de opgave waaronder, afhankelijk van het object van onderzoek, het verkrijgen van kennis omtrent de interne beheersing;
- het op basis van deze kennis inschatten van de risico's dat de opgave onjuistheden van materieel belang bevat;
- het reageren op de ingeschatte risico's, waaronder het ontwikkelen van een algehele aanpak, en het bepalen van de aard, de tijdsfasering en de omvang van assurance-werkzaamheden, die duidelijk zijn gekoppeld aan de gesignaleerde risico's, waarbij minimaal de in het Accountantsonderzoeksprotocol naleving cao t.b.v. certificering Stichting Normering Flexwonen opgenomen werkzaamheden zijn uitgevoerd;
- en het evalueren van de toereikendheid van de assurance-informatie.

[Plaats], [datum]

[Naam accountantsorganisatie]

[Naam accountant]

* indien geen cao wordt gevolgd, dan vermelden: "de wettelijke bepalingen met betrekking tot minimumloon, vakantiebijslag en vakantiedagen"